

Covid-pandemie benadrukt meerwaarde MBE's in thuiszorg

De multidisciplinaire begeleidingsequipes (MBE's) tonen hun waarde in de ontlasting van eerstelijnszorg tijdens de coronacrisis.

Vilvoorde, 19/04/2022

De coronacrisis verscherpt de essentiële rol van multidisciplinaire begeleidingsequipes in de thuiszorg. In cijfers uit 2020 en 2021 blijkt dat de aanmeldingen voor palliatieve thuiszorg tijdens de pandemie in stijgende lijn bleven gaan, daarbij werden huisartsen en ziekenhuizen voor een stuk ontlast.

Gespecialiseerde teams

De multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging (MBE) zijn gespecialiseerde teams die zorgverleners en mantelzorgers ondersteunen bij de begeleiding van palliatieve personen die thuis of in een thuisvervangend milieu willen overlijden. Dat gebeurt in samenspraak met de huisarts van de palliatieve persoon en met het zorgteam. (bron: zorg-en-gezondheid.be)

De MBE bestaat uit minstens een equipearts, verpleegkundigen en administratieve ondersteuning. Zo wordt zowel de verzorging als de coördinatie van de palliatieve verzorging gegarandeerd. In Vlaanderen zijn 15 MBE's werkzaam.

Overwerkt en overbevraagd

De multidisciplinaire begeleidingsequipes (MBE's) ondersteunen de zorg van de palliatieve patiënten thuis in overleg met de huisarts en de andere betrokken hulpverleners. Echter, door de zware druk die de Covid-pandemie op de eerste lijn vormde, wordt het belang van de MBE's in de thuiszorg opnieuw bevestigd. "Huisartsen vragen uitdrukkelijk aan de MBE's om te ondersteunen, omdat zij overwerkt en overbevraagd zijn," vertelt Griet Snackaert van Palliatief Netwerk Mechelen.

MBE's verlichten niet enkel de rol van de huisarts, maar ook die van de ziekenhuizen. De pandemie zorgde voor een enorme capaciteits- en werkdruk op de ziekenhuizen, onder andere de beperkte bezoekenregeling werd een belangrijke drempel bij ziekenhuisverblijf in de terminale fase. Indien een palliatieve patiënt positief testte op Covid, werd die naar een andere afdeling overgebracht en werd de bezoekenregeling verstrengd. Voor patiënten die werden opgenomen op een palliatieve eenheid (gespecialiseerde eenheid binnen sommige ziekenhuizen) gold er wel een soepelere bezoekenregeling.

Mensen kiezen dus voor thuiszorg, legt Ria Vandermaesen van Panal (het netwerk palliatieve zorg in het arrondissement Leuven) uit, "omdat er daar geen bezoekenregeling geldt en palliatieve patiënten in de eindfase liefst de regie van hun bezoek zelf in handen wilden nemen. De beperkte bezoekenregeling in de ziekenhuizen en woonzorgcentra verhinderde dit."

Positief effect van de pandemie

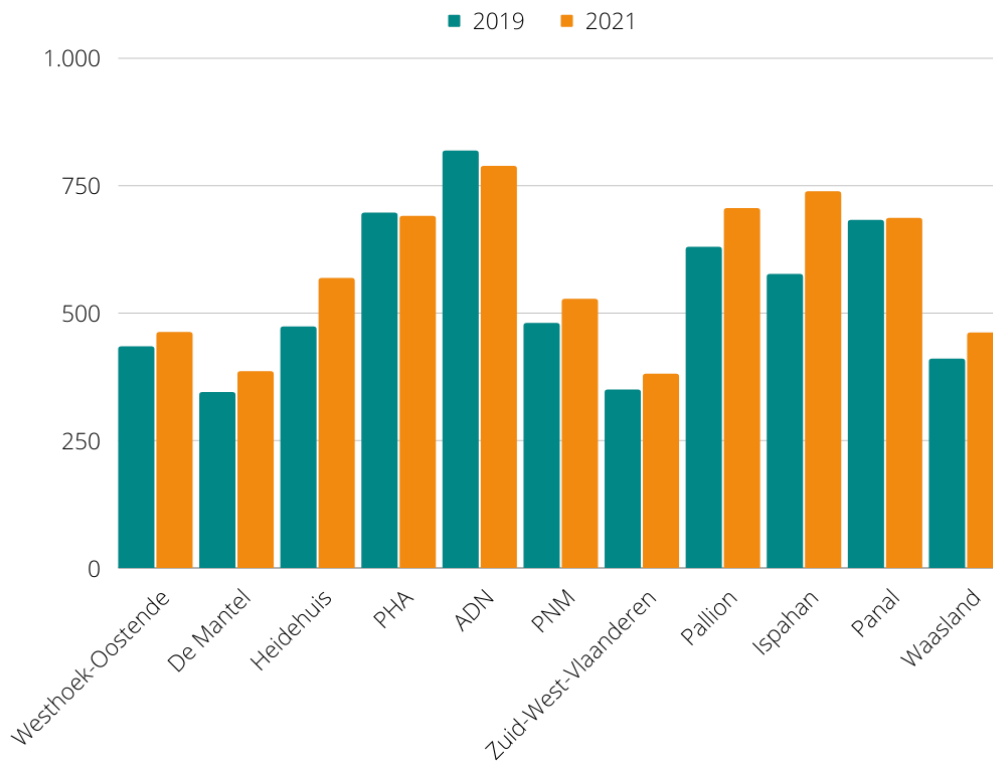
Het aantal aanmeldingen voor palliatieve thuiszorg blijft dus stijgen, vooral 2021 zag meer aanmeldingen.

Een nieuwe aanmelding betekent dat er een begeleiding is opgestart bij iemand die ongeneeslijk ziek is, binnen afzienbare tijd zal overlijden en hiervoor in de eigen vertrouwde omgeving (thuis) wenst te blijven.

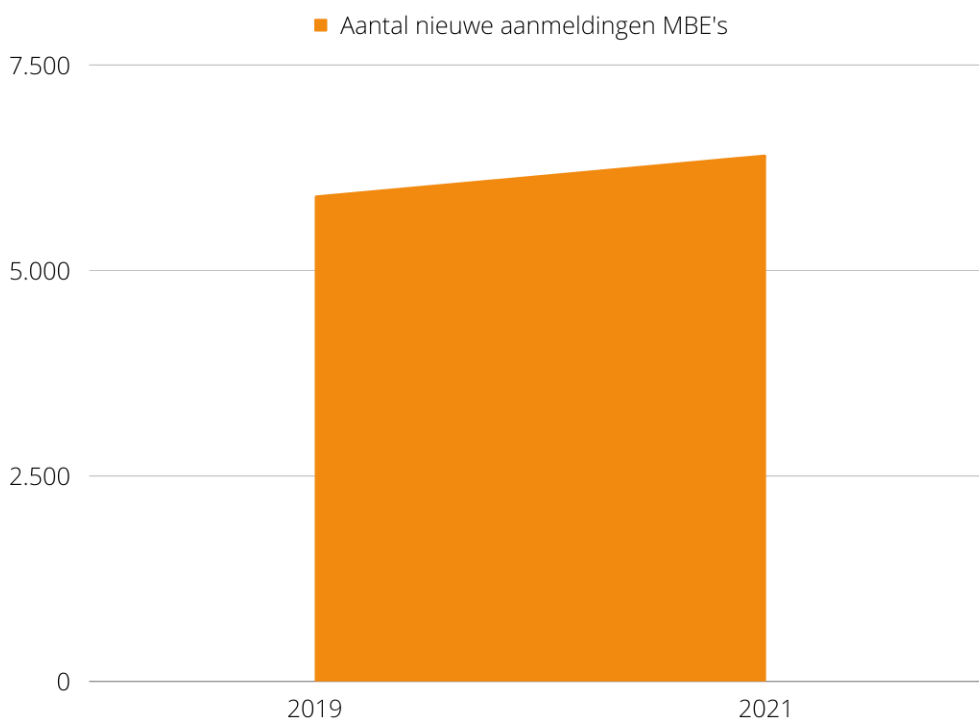
Palliatieve Zorg Vlaanderen bevroeg binnen haar netwerk van MBE's de evolutie van 2020-2021 (zie tabel) en merkte op dat voor negen van de elf equipes de cijfers in stijgende lijn gaan.

Er is vooral een effect te bemerken in de cijfers voor de Covid-19 uitbraak, 2019, en tijdens de pandemie, 2021. Daar zien we een stijging van 8,5 procent nieuwe aanmeldingen.

Grafiek 1 - Overzicht nieuwe aanmeldingen 2019-2021

Grafiek 2 - Aantal nieuwe aanmeldingen 2019-2021

Cultuuromslag

Covid bracht dus ook positieve evoluties met zich mee, volgens Vandermaesen:

Thuis sterven kan op een kwalitatieve en waardige manier, met ondersteuning voor alle betrokkenen. Wellicht gaven door de coronacrisis meer patiënten de voorkeur aan thuis sterven, en aan nabestaanden kan het troost bieden om die wens in te willigen. Hopelijk is dit de start van een cultuuromslag waarin mensen het vertrouwen vinden dat sterven ook thuis kan.

Gert Huysmans, de voorzitter van Palliatieve Zorg Vlaanderen, voegt daaraan toe: “de multidisciplinaire begeleidingsequipes tonen al jaren hun meerwaarde in de begeleiding van palliatieve patiënten thuis. Corona verscherpt niet enkel deze meerwaarde, maar illustreert ook de essentiële rol van MBE’s in de thuiszorg.”

Elise Mans

Palliatieve Zorg Vlaanderen is de koepelorganisatie die advies en ondersteuning biedt aan organisaties en mensen die instaan voor palliatieve zorg. Zij behartigt de belangen van de palliatieve sector tegenover de overheid en derden, zorgt voor basis- en gespecialiseerde opleiding voor zorgverleners en tracht zo palliatieve zorg in Vlaanderen optimaal te organiseren. De waarden van Palliatieve Zorg Vlaanderen zijn: de patiënt en zijn omgeving centraal, verbinding en pluralisme.

Contactpersonen

Christine De Cafmeyer, directeur Palliatieve Zorg Vlaanderen
c.de.cafmeyer@palliatievezorgvlaanderen.be

Ria Vandermaesen, coördinator Panal
rvandermaesen@panal.be